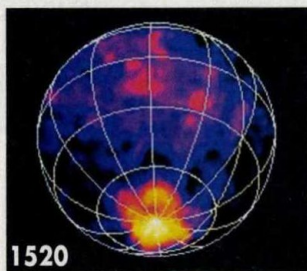

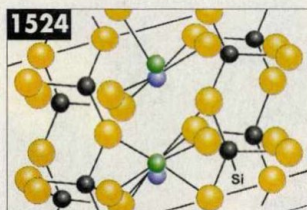
1510

A kelet-közép-európai országok rendszerváltása békésen, erőszakmentesen és egyúttal elképesztően gyorsan ment végbe. Világtörténelmi távlatokban mérlegelve páratlan sikertörténet. Más a kép a mindennapi élet szemszögéből...

1520

Az Enceladus déli pólusa sokkal melegebb, mint amire korábban számítottunk. Olyan ez, mintha elrepülve az Antarktiszt felett, műszereink néhol magasabb hőmérsékletet mérnének, mint a Szaharában.

1524

A kristályóriások kialakulásához a termodinamikai egyensúlyhoz közeli állapot, megfelelő anyagutánpótlás, elegendő tér szükséges. Rengeteg alkotónak kell a helyére kerülnie.

1526

A Nagybányai művésztelep erdélyi helyszínen megőrződött értékei és a Magyarországra került alkotások találkozási teszi a szentendrei kiállítást az idei esztendő kiemelkedő művészeti eseményévé.

... a legfejlettebb vegyi tisztító eljárás sem tudná egyhamar eltüntetni a Gerecse és a Vértes szerelmeseinek – természetjáróknak, lokálpatriótáknak, környezetvédőknek – a lelkéből annak a rombolásnak az emlékfoltjait, amelyet egy filmforgatás stábjá okozott a *Szelim-barlangban*.

Történt, hogy egy külföldi produkció alkotói ezt a Tabánya fölé magasodó sziklafalba ékelődő nyiladékok szemelték ki egy föld alatti trónterem kulisszájának. De nem találták elég félelmetesnek, ezért gondoltak egyet, s befűjták a falakat és a talajt is éjfekete szénporral. (Hogy közben még a barlanghoz vezető tanösvényt is „átrendezték”, letarolták, az már csak hab volt a mérgezett tortán.) A természetvédelmi szakemberek és az önkormányzat illetékei számon kérték a maradandó átalakítást, s kötelezték a filmeseket arra, hogy saját költségükön állítsák vissza az eredeti állapotokat. A vétkesek ezt meg is tették, egy speciális tisztítási eljárással az eredeténél is fehérebbre pucolták a barlang falait, s rendbe hozták a szétdúlt erdei utakat.

Akár azt is mondhatnánk, hogy az ügy ezzel nyugvópontra is jutott. De el lehet-e intézni ennyivel azt, ha egyesek semmibe veszik egy kistérség szimbólumát? Mert a Szelim-barlang több egy kirándulóhelynél: mélyéből őskori csontok kerültek elő, s a helyiek máig őrzik azt a szomorú hagyományt, mely szerint a barlangba menekült lakosokat a támadó törökök kegyetlenül kifüstölték bűvőhelyükről (a népi etimológia ide véli visszavezetni a hely nevét is).

Lehet-e olyan szerződést kötni, amely alapján megéri egy ilyen – amúgy védelem alatt is álló – természeti értéket átengedni nem éppen óvatos felhasználásra? Pénzre kell-e váltani minden kincsünket? Sajnos, úgy tűnik, hogy az önkormányzatok s az állami kezelésben lévő természetvédelmi területek forráshiánya már odáig fajult, hogy minden bevételre szükségük van. Hiába lennének esetleg határozottak, öntudatosak és gondos gazdák, a pénz nagy úr. Ha az állam nem ad eleget, nincs mód a mérlegelésre.

Hányszor érzem ugyanezt, amikor profitorientált vállalkozások, sőt néha éppen a tudomány és az áltudomány határán billegő ilyen-olyan szervezetek meghívóin látom helyszíneként feltüntetve nagy hírű egyetemeink vagy kutatóközpontjaink címét! Amelyek kénytelenek bérbe adni helyiségeiket, hogy büdjséjük egyre tátongóbb lyukait foltozgassák. S így, közvetve, a bérbeadó nevének szakmai hitelességével is (vissza)élnek az „albérlok”.

A sláger parafrázisával kérdezem: miért hagyjuk, hogy így legyen?

GÓZON ÁKOS

*M*aecenas

AZ ÉLET ÉS TUDOMÁNY 2005-BEN
A NEMZETI KULTURÁLIS ALAP,
A NEMZETI KUTATÁSI ÉS TECHNOLÓGIAI HIVATAL,
AZ ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS KUTATÁSI ALAP
ÉS A MAGYAR SZABADALMI HIVATAL TÁMOGATÁSÁVAL,
ILLETŐLEG OLVASÓINK ADÓFORINT-TÁMOGATÁSÁVAL JELENIK MEG.

- 1507** Első kézből
❖ **A KUTYAFÉLÉK CSALÁDFÁJA**
❖ **„GRAVITÁCIÓS TRAKTOR”**
- 1510** Beszélgetés Kornai János közgazdászprofesszorral
TÜRELMI IDŐRE VAN SZÜKSÉG!
Kerner István
- 1514** Csillagnaptár
DECEMBER
Kereszturi Ákos
- 1516** A kazuárok
AHOL AZ ASSZONY VISELI A NADRÁGOT
Sós Endre
Molnár Viktor
- 1519** **A GONDOLKODÁS ISKOLÁJA**
- 1520** Látogatóban a Gyűrűk Uránál
TIGRISCSÍKOS JÉGMEZŐK
Gesztési Albert
- 1523** **TALPALATNYI ZÖLD**
- 1524** Drágaköszilánkok 6.
ÓRIÁSKÖZ ÉS TÖRPÉK
Papp Gábor
- 1526** Látogatóban
NAGYBÁNYA
Kádár Márta
- 1528** **KÖNYVTERMÉS**
- 1530** A tudomány világa
❖ **SÍRLABIRINTUS**
❖ **PONTOSABB ADATOK AZ ÓZONRÉTEG ÁLLAPOTÁRÓL**
❖ **HAZAI HIDROGÉNEZÉS**
❖ **MÁR A KORAI FÖLDÖN IS VOLTAK SZÁRAZFÖLDEK?**
❖ **GÖDZILLA, AZ ŐSÓCEÁN RÉME**
❖ **DNS-ELEMZÉSSEL HASFELMETSZŐ JACK NYOMÁBAN**
- 1533** **REJTVÉNY**
- 1534** A hátlapon
AJÁNDÉKOZZON ÉLET ÉS TUDOMÁNYT!
FIGYELMÉBE AJÁNLJUK!
- 1535** Lélektani lelemények
AJTÓSTUL A HÁZBA
Mannhardt András

Címképünk: A sisakos kazuár
(Bagosi Zoltán felvétele az *Ahol az asszony viseli a nadrágot* című cikkünkhez)